

PVNCTVM III.

De Ostreis.

TAB. XIV.

Nomen.

Testaceum quod Latini Ostreum et Ostream dicunt, Graeci veteres ὄστρεον, et ὄστρεον, vel ἀπὸ τῆς ὄστρεας, vel quasi ὄστρεον quod testa velut ossea tegatur; moderni ὄστρειον, Psellus ὄστρειον, Hesychius ὄστρεον, vocant. Invenies tamen ὄστρεον pro toto testaceorum genere sumi. Unde Suidas Echinum θαλασσινον τὸ ὄστρεον tradit.

Descriptio. *Formam* quod spectat, ita de iis Aldrov. l. 3. c. 66. Aldrovandus. Quod ad formam

Ostreorum attinet, Bellonius inter bivalvium genera hoc peculiare ait esse ostreae, et pectini, ut partem habeant pronam et supinatam, quarum altera sit turbinator ac praetumida, altera vero plana, Plinius alibi originem atque genituram conchae, quae Margaritas fert, esse ait, haud multum Ostrearum conchis differentem.

Alibi quoque Thethya ostreae similia esse scripsit. Et Hegesander apud Athenaeum hepatum pisces in capite duos lapides habere, colore splendoreque ostreis similes. *Capita* ostreorum generi nulla eidem Plinio. Galenus ostreis pilos esse negat, sed melius Plinius oculis carere ostreas omnes dixit. Eidem præterea ostreorum præcipua *spondylo* (caro hac interior) brevi sunt, atque non carnoſo, nec fibris lacinoſo, ac tota in alvo. Perottus spondylum in Ostreo esse scribit, calloſum illud rotundum, albicans, quod intus habeat in medio, a similitudine spondyli, quod nos verticulum diciimus appositum fusis, ut melius nendo vertantur. Nam reliqua caro circumfera *Lacinia* dicitur. Quod *Ovum* vocatur. Wottonus non semper, sed vere habere ostreas afferit; moxque procedente tempore minui demumque totum fere aboleri.

Aristoteles illud in altera tantum parte eis fieri voluit, idemque esse, quod Echinos habere alias dixerat. Eodem authore Ostreæ meatum habent, quo excrementum fecedat

parte superiore. Idem Aristoteles *testas* eis tribuit scabras, alibi etiam labra craffa. Et Plinius quaedam filicum duritia tegi, ut ostreæ et conchæ dixit.

Quantum ad *Generationem* nullum Generatione sexus discriben, ut Plinius et Oppianus prodidere: ideo putrescente limo proveniunt, aut spuma circa navigia diutius stante, defixosque palos, et lignum maxime: sed et in cavernosis et petrosis aquarum dulcium adventu gignuntur. Obtinere tamen ex putri producta aliiquid prolificum quamvis non coëant, apud Aristotelem habemus. Hinc et Plinius: Nuper comperatum in Ostreariis humorem ostreis foetificum lactis modo effluere, et Perrus Gyllius, Bizantinos ostrea serere et eorum quasi lac seminare; a spectatae fidei viro se accepisse scribit. Grandescunt syderis ratione maxime, sed privatim circa initia aestatis multo lacte prægnantia, atque *Plin. H. N.* ubi Sol penetrat in vada. Sydus illud l. 2. c. 41. Luna est, quae plena corpora humentiora reddit, adeo ut nec prudentes Chirurgi trepanotum aperiant, quia tum cerebrum magis diffundi, et totam cranii capacitatatem impleri est necesse. Nullum eisdem sensum inesse apud Plinium legimus. Auditum esse non est verisimile, inquit idem, sed ad sonum se mergere solent, ideo et silentium in mari pescantibus. Tactus tamen omnibus. Carere et motu Aristoteles prodidit. Aqua marina et limo *pascuntur*, quin et rore, quare ἐστητα Ostrea, id est, roscida, Oppianus dixit.

De Loco in differentiis agetur: hoc tamen addere placet, non tantum in pelago, dulcibusque aquis, et ubi plurimum influunt amnes, reperi: sed et in petrosis, carentibusque aquarum dulcium adventu, sicut circa Grynum et Myrinam, quod apud Plinium legimus. Mirum vero quod apud Athenaeum habetur, postea quam Appameam Phrygiae urbem, Mithridatici belli temporibus a motu terra disce- loc. 1. 3. c. 11.